

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Covalenco Elena, Catan Liliana și Diaconu Iurie,

juducând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Struțu Leonid Grigore, născut la 21 iunie 1975, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Costiujeni 8/4, ap. 3.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 04.07.2014 – 18.03.2015
2. instanța de apel: 29.04.2015 – 17.06.2015
3. instanța de recurs: 24.08.2015 – 23.02.2016

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 18 martie 2015, Struțu Leonid învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței, instanța de fond a constatat că, Struțu Leonid este învinuit precum că, la data de 05 iunie 2009, aflându-se în mun. Chișinău, deținând funcția de director al SRL „Autobat-Trans”, cu scopul dobândirii ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, sub pretextul procurării automobilelor noi din salonul companiei „Daac-Hermes” pentru necesitățile firmei sale, prin falsificarea contractului de împrumut a mijloacelor bănești și a chitanței la dispoziția de încasare cu nr. 110 din 05.06.2009, a însușit de la cet. Cuciuc Stela Mihail mijloace bănești în sumă de 24.000 euro, bani pe care i-a dobândit și i-a însușit ilicit folosindu-i în scopuri personale, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari.

Tot el, la data de 25 septembrie, aflându-se în mun. Chișinău, la fel deținând funcția de director al SRL „Autobat-Trans”, cu scopul dobândirii ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, sub pretextul procurării unei cantități mai mari de automobile noi din salonul companiei „Daac-Hermes” pentru necesitățile firmei sale, prin falsificarea contractului de împrumut a mijloacelor bănești și a chitanței la dispoziția de încasare cu nr. 25/09 din 25.09.2009 a însușit de la cet. Cuciuc Stela Mihail mijloace bănești în sumă de 36.000 euro, bani pe care i-a dobândit și i-a însușit ilicit, folosindu-i în scopuri personale, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște pe Struțu Leonid vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita o activitate ce ține de gestionarea surselor financiare pe un termen de 5 ani.

3.1. În motivarea apelului său, acuzatorul de stat a invocat că inculpatul L. Struțu a împrumutat de la Stela Cuciuc 60 000 euro cu dobânda de 6 %, pentru a procura automobile pentru SRL „Autobat-Trans”, iar la 29.09.2009 a introdus la Banca Comercială Română suma de 237 555 lei pentru combustibilul procurat la Lukoil Moldova, suma de 230371,28 lei transferată la contul SC Uz-Autotraining SRL, iar restul sumei 184,274 i-a transmis lui D. Caminschii pentru echiparea transportului cu sisteme de gaz, radiogiraficare, aparate de casă și nu a avut posibilitate de a restitui datoria și % dobânzii deoarece a fost concediat. Totdată, probele acuzării dovedesc cu certitudine că Struțu Leonid a primit sumele de bani în urma înșelăciunii, deoarece s-a stabilit că, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane, el a prezentat părții vătămate date false precum că necesită să procure automobile de la compania „Daac Hermes”, însă, conform informației parvenite de la această companie, s-a constatat că Struțu Leonid în perioada 05.06.2009-25.09.2009 nu a procurat careva automobile pentru necesitățile firmei „Autobat-Trans” SRL. Mai mult ca atât, s-a stabilit cu certitudine că banii la care se referă instanța au fost introduși peste 3 luni după primirea sumei de 24 000 euro și peste 4 zile după primirea sumei de 36 000 euro de la Cuciuc Stela. Astfel, instanța nu poate afirma cu certitudine că în BCR s-au introdus anume banii susindicați. Acest fapt este infirmat și de actul controlului IFS și declarațiile martorului Caminschi D. De aceea, acuzarea consideră că inculpatul a primit sumele de bani de la partea vătămată în urma abuzului de încredere, deoarece a promis restituirea banilor în termen strict stabiliți, cu calcularea dobânzii în %, astfel, inculpatul în scopul însușirii ilicite a bunurilor - altor persoane, prin încheierea defectuoasă a contractelor din 05.06.2009 și 29.09.2009 își asuma unele obligațiuni ca condiție pentru a primi sumele de bani. În realitate, inculpatul L. Struțu nu intenționa să-și îndeplinească obligațiunile sale și, folosindu-se de relațiile de încredere cu partea vătămată S. Cuciuc, a însușit banii primiți în sumă totală de 952 200 lei, deoarece, fiind chestionat în instanță a înaintat diferite versiuni, precum că i-a transmis banii lui D. Caminschii, precum că a introdus o parte de bani la BCR, însă nu a putut explica de ce nu a restituit banii și % dobânzii, conform prevederilor contractului încheiat și termenii stabiliți. Mai mult ca atât, fiind audiat în cadrul altui dosar penal, a declarat o altă versiune precum că suma de 60 000 euro a fost achitată pentru procurarea la 6-7 automobile de mare tonaj și utilaj pentru auto service.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către acuzatorul de stat, sentința menținută fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei sale instanța de apel a menționat că, în susținerea acuzării procurorul a prezentat următoarele probe materiale acumulate în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală și anume:

- *Ordonanța de recunoaștere și anexare la materialele cauzei penale a*

mijloacelor materiale de probă:

- Contractul de împrumut din 05 iunie 2009, încheiat între Cuciuc Stela Mihai și „Autobat-Trans” SRL; Contractului de împrumut din 25 septembrie 2009, încheiat între Cuciuc Stela Mihai și SC „Autobat-Trans” SRL; Dispoziția de încasare nr.25/09 pe numele Cuciuc la suma de 36000 euro, datată cu 25.09.2009; Chitanța nr.110 pe numele Cuciuc Stela, la suma de 381600 lei, datată cu 05.06.2009; Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro datată cu 01.11.2010; Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro, datată cu 15.08.2011; Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 10.000 euro, datată cu 05.08.2010; Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 36.000 euro, datată cu 25.09.2009 (f.d. 65, voi. III); Procesele verbale de ridicare a rulajului bancar și ordinelor de plată ridicate de la BCR filiala Chișinău (vol. I, f.d. 59);

- *Proces verbal de examinare a telefonului mobil a părții vătămate și a unui disc CD cu înregistrările convorbirilor purtate între Cuciuc Alexandru și Struțu Leonid* (vol. I, f.d. 182);

- *Răspunsul parvenit din partea companiei „DAAC-HERMES” prin care s-a constatat că în perioada 05.06.2009-25.09.2009 SC „Autobat Trans” SRL nu a procurat careva automobile noi de model „Skoda”* (vol. I, f.d. 50);

- *Concluziile din raportul de expertiză nr. 767-768 din 17.04.2014 prin care s-a constatat că:* 1-3 a) semnăturile din numele Struțu Leonid:

- de la rubricile „împrumutatul” din cele două exemplare ale Contractului de împrumut din 05 iunie 2009, încheiat între Cuciuc Stela Mihai și S.C. „Autobat-Trans” SRL;

- de la rubricile „împrumutatul” din cele două exemplare ale Contractului de împrumut din 25 septembrie 2009, încheiat între Cuciuc Stela Mihai și S.C. „Autobat-Trans” SRL;

- de la rubrica „Contabil-șef din Dispoziția de încasare nr.25/09, pe numele Cuciuc Stela, la suma de 36000 euro;

- de la rubrica „Contabil-șef din Chitanța nr.25/09 pe numele Cuciuc Stela, la suma de 36000 euro, datată cu 25.09.2009;

- de la rubrica „Contabil-șef din Chitanța nr. 110 pe numele Cuciuc Stela, la suma de 381600 lei, datată cu 05.06.2009;

- din Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro, datată cu 01.11.2010;

- din Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro, datată cu 15.08.2011;

- din Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 10.000 euro, datată cu 05.08.2010;

- din Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 36.000 euro, datată cu 25.09.2009,

au fost executate de către însuși Struțu Leonid, a cărui modele de comparație au fost prezentate.

- Dispoziția de încasare nr. 25/09, pe numele Cuciuc Stela, la suma de 36 000 Euro;

- Chitanța nr. 25/09 pe numele Cuciuc Stela, la suma de 36 000 Euro, datată cu 25.09.2009;

- Chitanța nr.1 10 pe numele Cuciuc Stela, la suma de 381 600 lei, datată cu

05.06.2009;

- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro, datată cu 01.11.2010;
- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro, datată cu 15.08.2011;
- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 10.000 euro, datată cu 05.08.2010;
- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 36.000 euro, datată cu 25.09.2009.
- Dispoziția de încasare nr. 25/09, pe numele Cuciuc Stela, la suma de 36 000

Euro;

- Chitanța nr. 25/09 pe numele Cuciuc Stela, la suma de 36 000 Euro, datată cu 25.09.2009;

- Chitanța nr.1 10 pe numele Cuciuc Stela, la suma de 381 600 lei, datată cu 05.06.2009;

- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro, datată cu 01.11.2010;
- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 60.000 euro, datată cu 15.08.2011;
- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 10.000 euro, datată cu 05.08.2010;
- Recipisa din numele Struțu Leonid la suma de 36.000 euro, datată cu 25.09.2009,

Astfel, analizând și apreciind cumulul de probe prezentate în instanța de apel a constatat că nu este dovedită vinovăția inculpatului.

Colegiul penal a menționat că, *escrocheria* se definește prin – dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Latura obiectivă a infracțiunii se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin *dobândire ilicită* a bunurilor se înțelege un act opus celui licit, efectuat cu re-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, deținere, posesie a unui bun sau alte valori străine.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee de acțiuni a făptuitorului și denaturarea informației despre sine, despre apartenența de firmă, posibilitățile financiare; utilizarea unor documente fictive sau false; ascunderea unor informații, etc.

Abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rândul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care, cunoscând o anumită evoluție și având amprenta încrederii, sunt exploatare cu rea-voință de potențialul excroc la realizarea intenției sale. Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde și de personalitatea victimei, de gradul de instruire și educație, de mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei. Pentru existența infracțiunii de excrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, iar făptuitorul deși simulează careva relații contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațiile.

Latura subiectivă a escrocheriei se caracterizează prin intenții directe cu caracter de profit. Acțiunile infractorului sunt îndreptate spre însușirea acerii, sau a drepturilor asupra ei.

Ținându-se cont de faptul că vina lui Struțu Leonid în cadrul cercetării judecătorești nu a fost demonstrată, nu a fost prezentată și cercetată nici o probă ce ar confirma cele imputate lui, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a pronunțat o sentință de achitare în conformitate cu prevederile art. 390 Cod procedură penală, această poziție fiind bazată pe următoarele argumente și anume:

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că la data de 05 iunie 2009, aflându-se în mun. Chișinău, deținând funcția de director al SRL „Autobat-Trans”, potrivit

materialelor cauzei penale (f.d. 67-68-70 vol. I) sunt prezente înscrisurile BCR în care sunt invocate dispozițiile de plată ale SC „Autobat Trans” SRL cu privire la transferarea pe contul băncii la 29.09.2009 a sumelor de 200 00 lei și 550 000 lei. În aceeași zi de pe contul societății din BCR au fost transferate 510371 lei 28 bani la contul „Agroindbank” pentru SRL „Uz-Auto-Traiding” pentru achitarea automobilelor luate în leasing, iar 237.555 la contul SRL „Lukoil Moldova” pentru achitarea combustibilului. Celelalte surse împrumutate au fost folosite pentru procurarea și instalarea echipamentului necesar pentru TAXI: stațiile radio, aparatele de casă, semnele distinctive. În materialele cauzei penale, la f. d. 82 vol. II, este actul de verificare dintre SC „Autobat Trans” SRL și SRL „Uz-Auto-Traiding” cu privire la sumele transferate și automobilele procurate și la f. d. 89 vol. II, este factura de expediție care confirmă transmiterea automobilelor.

În materialele cauzei, de asemenea, sunt prezentate actele care confirmă folosirea a circa 200 000 lei din banii împrumutați pentru echiparea automobilelor procurate cu stații radio, aparate de casa, semne distinctive „TAXI”, sau altfel spus banii care au fost împrumutați de către inculpatul Struțu Leonid în sumă de 60 000 euro în două rate au fost luați la contul întreprinderii, anume pentru primirea lor au fost semnate contractele de împrumut, eliberate dispoziții de incaso și semnate de către ultimul în calitate de administrator al firmei, potrivit art. 19 alin. (12) din Legea contabilității. Și mai mult, atât controlul fiscal cât și facturile bancare confirmă că, L. Struțu activând în calitate de administrator, a trecut banii împrumutați pe contul firmei la venit, astfel, fiind supuși achitării impozitelor respective, or, nu a avut scopul ascunderii lor. Și, potrivit art. 71 din Legea cu privire la SRL a efectuat actele de gestiune a societății, necesare atingerii scopurilor prevăzute în actul de constituire și în hotărârile adunării generale a asociaților și care corespund prevederilor pct.7.2 din Actul de constituire al „Autobat Trans” SRL, aprobat de Camera înregistrării de Stat la 30.10.2007 (f. d. 131 vol. III).

Astfel, acțiunile inculpatului L. Struțu la semnarea tranzacțiilor de împrumut au fost aprobate de către unicul fondator al „Autobat Trans” SRL, D. Caminschii, așa cum este prevăzut de pct.6.1 lit g din Actul de consituire (f.d. 130 vol. III). Acest fapt este confirmat de martorul E. Drevova, precum că persoana care a împrumutat banii a venit la oficiu și s-au închis în birou împreună cu Struțu Leonid și Caminschii Dumitru. Și faptul că dispoziția de plată nr. 34 din 29.09.2009 este semnată de E. Drevova, contabila dovedește încă odată că banii au fost împrumutați de către inculpat în interesele firmei și au fost luați la evidență contabilă a întreprinderii. Procentul lunar de achitare pentru împrumut deasemenea a fost coordonat cu D. Caminschii, care anterior mai luase cu împrumut tot de la A. Cuciuc bani cu același procent lunar.

Astfel, partea acuzării nu a adus în fața instanței probe incontestabile care în ansamblu ar fi dovedit că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată și colegiul penal să conducă la concluzia că în acțiunile inculpatului Struțu Leonid se întrunesc semnele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Mai mult decât atât, partea vătămată Ciuciuc Stela în cadrul procesului a precizat că a dat sume cu titlul de împrumut, urmărind scopul de a obține anumite dividende și profit, adică între părți există niște relații civile de împrumut.

În acest sens, colegiul penal a precizat că, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca *escrocherie* doar în cazul în care făptuitorul încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Or, din probatoriul prezentat nu este dovedit faptul că inculpatul Struțu Leonid a urmărit scopul de a însuși banii împrumutați pentru sine, ba dimpotrivă, s-a constatat că el a luat bani pentru activitatea firmei SC „Autobat Trans” SRL, ce se atestă prin depunerile de bani la BCR din RM și restul de bani pentru procurarea motorinei pentru activitatea firmei.

La fel, colegiul penal a reiterat că, intenția inculpatului poate fi demonstrată prin: situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false; încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc. Or, din toate elementele caracteristice escrocheriei acuzarea nu a demonstrat nici unul deoarece la momentul împrumutului compania avea o stare financiară bună, venitul era în creștere.

Astfel, raportînd starea de fapt la norma de drept, colegiul penal a ajuns la concluzia că la materialele cauzei nu există nici o probă concludentă, utilă și veridică ce ar dovedi vinovăția lui L. Struțu privind infracțiunea incriminată. Mai mult, în acțiunile lui L. Struțu nu există componența infracțiunii de escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Colegiul penal a conchis că, instanța de fond, corect a apreciat faptul că între Struțu Leonid și Cuciuc Stela nu sunt decît relații cu caracter civil și nu poate fi vorba de componență de infracțiune. De menționat este și momentul că, raportul juridic civil se stabilește întotdeauna între persoane, fie ele persoane fizice, fie persoane juridice și este o relație socială cu caracter patrimonial sau personal nepatrimonial.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea totală a deciziei contestate, cu dispunerea rejudecării în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului său, recurentul invocă că, instanța de apel avînd dreptul să reformeze sentința atacată în sensul casării soluției adoptate de prima instanță, nu a supus unei noi aprecieri probele administrate în cauza penală, astfel încît a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, care s-a statuat asupra nevinovăției inculpatului.

Astfel, ambele instanțe axîndu-se în exclusivitate pe declarațiile inculpatului, au justificat acțiunile lui Struțu Leonid prin faptul că, acesta a acționat în baza împuternicirilor acordate de administratorul “SC „Autobat Trans” SRL”, în persoana lui Caminschii Dumitru și respectiv inculpatul nu a avut intenția de a dobîndi ilicit bunurile părții vătămate Cuciuc Stela, prin înșelăciune.

Procurorul a invocat că inculpatul L. Struțu a împrumutat de la Stela Cuciuc 60 000 euro cu dobînda de 6 %, pentru a procura automobile pentru SRL „Autobat-Trans”, iar la 29.09.2009 a introdus la Banca Comercială Română suma de 237 555 lei pentru combustibilul procurat la Lukoil Moldova, suma de 230371,28 lei transferată la contul SC Uz-Autotraning SRL, iar restul sumei 184,274 i-a transmis lui D. Caminschii pentru echiparea transportului cu sisteme de gaz, radiogiraficare, aparate de casă și nu a avut posibilitate de a restitui datoria și % dobînzii deoarece a fost concediat. Totdată, probele acuzării dovedesc cu certitudine că Struțu Leonid a primit sumele de bani în

urma înșelăciunii, deoarece s-a stabilit că, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane, el a prezentat părții vătămate date false precum că necesită să procure automobile de la compania „Daac Hermes”, însă, conform informației parvenite de la această companie, s-a constatat că Struțu Leonid în perioada 05.06.2009-25.09.2009 nu a procurat careva automobile pentru necesitățile firmei „Autobat-Trans” SRL. Mai mult ca atât, s-a stabilit cu certitudine că banii la care se referă instanța au fost introduși peste 3 luni după primirea sumei de 24 000 euro și peste 4 zile după primirea sumei de 36 000 euro de la Cuciuc Stela. Astfel, instanța nu poate afirma cu certitudine că în BCR s-au introdus anume banii susindicați. Acest fapt este înfirmat și de actul controlului IFS și declarațiile martorului Caminschi D. De aceea, acuzarea consideră că inculpatul a primit sumele de bani de la partea vătămată în urma abuzului de încredere, deoarece a promis restituirea banilor în termen strict stabiliți, cu calcularea dobânzii în %, astfel, inculpatul în scopul însușirii ilicite a bunurilor - altor persoane, prin încheierea defectuoasă a contractelor din 05.06.2009 și 29.09.2009 își asuma unele obligațiuni ca condiție pentru a primi sumele de bani. În realitate, inculpatul L. Struțu nu intenționa să-și îndeplinească obligațiunile sale și, folosindu-se de relațiile de încredere cu partea vătămată S. Cuciuc, a însușit banii primiți în sumă totală de 952 200 lei, deoarece, fiind chestionat în instanță a înaintat diferite versiuni, precum că i-a transmis banii lui D. Caminschii, precum că a introdus o parte de bani la BCR, însă nu a putut explica de ce nu a restituit banii și % dobânzii, conform prevederilor contractului încheiat și termenii stabiliți. Mai mult ca atât, fiind audiat în cadrul altui dosar penal, a declarat o altă versiune precum că suma de 60 000 euro a fost achitată pentru procurarea la 6-7 automobile de mare tonaj și utilaj pentru auto service.

Cele invocate mai sus, relevă că, ambele instanțe de judecată nu au supus unei aprecieri minuțioase materialul probator administrat în cauza, sub aspectul laturii subiective a faptei imputate inculpatului care semnalizează o intenție cu rea-credință de inducere a părții vătămate în eroare și profitând de încrederea acesteia, a determinat-o să-i transmită banii, cu consecința deposedării de aceste bunuri.

Pe lângă, aspectul laturii subiective se evidențiază și cel al laturii obiective, astfel încât acțiunile inculpatului reprezintă o simulare, care este demonstrată prin lipsa de fundamentare juridică și economică a situației inculpatului, caracterul irealizabil al angajamentului asumat, or cum se explică faptul că prin promisiunile eronate care au durat timp de 6 ani, părții vătămate nu i-au fost restituite atât sumele de bani împrumutate cât și dobânda calculată.

Atitudinea inculpatului inclusiv și lipsa disponibilității efective a acestuia de a-și executa obligațiunile, denotă prezența scopului de cupiditate.

Acuzarea consideră că instanța de apel, la adoptarea deciziei, a repetat eroarea de drept admisă de către instanța de fond și nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, colegiului penal, îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul inculpatului V. Kovali, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, care a solicitat respingerea acestuia, cu menținerea deciziilor contestate,

deoarece sentința instanței de fond prin care inculpatul a fost achitat de sub învinuire, menținută prin decizia instanței de apel, sunt legale și întemeiate, pronunțate ca urmare a cercetării obiective și multilaterale ale tuturor probelor prezentate de către părți.

Consideră întemeiate poziția instanțelor de fond precum că partea acuzării nu a adus în fața instanței probe incontestabile care în ansamblu ar fi dovedit că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată și care întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Potrivit rechizitoriului Struțu Leonid este învinuit de organul de urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*. Examinând cauza instanța de fond a concluzionat că, Struțu Leonid nu a săvârșit fapta incriminată, și ca urmare acesta a fost achitat de învinuirea comiterii infracțiunii imputate.

Instanța de apel în decizia adoptată a menționat că: *„Colegiul penal, audiind părțile, examinând materialele cauzei penale consideră că apelul declarat de către procuror, este nefondat și urmează a fi respins, menținând sentința de achitare”*.

Luând în considerație că instanța de apel în decizia sa, s-a bazat în totalmente pe argumentele instanței de fond și doar a reiterat concluziile instanței de fond expuse în sentință, instanța de recurs consideră necesar să verifice legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel în cumul cu sentința instanței de fond.

Conform art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă:

1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată;

2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

În cazul de față aceste stricte prevederi ale legii nu au fost respectate.

Astfel, Colegiul reține că, deși, în sentință se regăsesc invocate comentariile din literatura juridică de specialitate, la analiza elementelor componente ale escrocheriei, și

anume noțiunea laturii obiective, dobândirea ilicită a bunurilor, înșelăciune, înșelăciunea pasivă și activă, înșelăciunea pozitivă și negativă, abuzul de încredere, legătura causală dintre înșelăciunea pasivă și dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, latura subiectivă, însă instanța de fond aplicându-le, prematur a reținut situația de fapt și ca urmare a stabilit nevinovăția lui Struțu Leonid, fără a indica motivele pentru care instanța a respins unele probe aduse în sprijinul acuzării și fără a argumenta prin ce sunt relevante pentru cauza dată comentariile din literatura juridică aduse de instanța de fond. Instanța de apel la rândul ei nu a completat aceste omisiuni, menținând concluzia instanței de fond.

În aceste circumstanțe, Colegiul constată prematură concluzia instanței de apel cu referire la achitarea lui Struțu Leonid, de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, deoarece analizând declarațiile date de către partea vătămată Cuciuc Stela și martorii Drevova Elena și Viorel Bejan, inculpatul în lipsa aprobării Adunării Generale (condiție obligatorie conform art. 5 pct. 9 a acordului de constituire a SRL Autobat-Trans) și contrar prevederilor art. 49 alin. (2) lit. e) al Legii nr. 135 privind societățile cu răspundere limitată, unilateral a încheiat contracte de împrumut cu Cuciuc Stela pe sumele de 24000 euro și respectiv 36000 euro, fără a indica numerele de ordine a contractelor, ceea ce a făcut imposibilă evidența contabilă a acestora. Mai mult, Struțu Leonid a semnat contractele și dispozițiile de plată, astfel, asumându-și atribuțiile contabilului, deși, la societatea respectivă activa contabil-șef în persoana lui Drevova Elena, care, în cadrul audierii sale a confirmat că *„deși a auzit de la terțe persoane despre împrumutul acordat lui Struțu Leonid, de către Cuciuc Stela, nu a participat nemijlocit la încheierea tranzacției, nu a plasat semnătura sa în dispozițiile de plată”*, fapt ce confirmă că primirea sumei de 60 000 euro nu a fost reflectată în contabilitatea SRL „Autobat-Trans”. Partea vătămată a mai declarat că, *„deși, a insistat ca în momentul încheierii contractelor să fie prezentă și contabilă, inculpatul i-a asigurat că este suficientă doar semnătura lui, iar peste ceva timp, de la directorul general al SC „Autobat-Prim” SRL, Caminschi Dumitru, a aflat că suma împrumutată nu a fost pusă la contul întreprinderii, însă, a fost utilizată în scopuri personale”*.

La fel, martorul Viorel Bejan a mai precizat că, *„dacă aveau să existe împrumuturi aveau să fie la contul 411, în dependență de termen, dar nu au fost stabilite. Dacă sunt înregistrate împrumuturi de regulă se reflectă în act, fiind indicat de la cine a fost luat împrumutul și suma, de obicei sunt două contracte înregistrate, care se păstrează, unul dintre ele la firmă”*. Totodată, a mai fost precizat că, contractele de împrumut obligatoriu trebuie să fie numerotate și trebuie să existe și dispoziția de încasare. După procedură în casă trebuie indicat și banii se transmit în conturi curente. Dacă societatea are un singur fondator, atunci împrumuturile urmau a fi luate cu acordul SC „Autobat Prim” SRL. De asemenea, înainte de a lua cu împrumut SC „Autobat Trans” SRL trebuia să întocmească un proces-verbal, iar chitanțele privind încasarea banilor trebuiau să fie păstrate în evidența contabilă. Chitanța trebuia să fie semnată de contabilul șef, se acceptă doar în lei, în euro nu acceptă, aceste chitanțe merg la rând. Dacă bani au fost încasați, atunci ei obligatoriu trebuiau să fie înregistrați în casă. Banii împrumutați nu pot fi incluși la venituri, iar după act sunt venituri de la asigurări. Suma de 60 000 euro nu poate fi inclusă la venituri. Toate veniturile au fost supuse controlului, iar careva împrumuturi nu au fost depistate.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de

apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Astfel, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 17.06.2015 (f.d. 194 vol. IV) declarațiile acuzatorii ale martorilor Bejan Viorel și Drevova Valentina nu au fost cercetate suplimentar în instanța de apel.

În acest sens, Colegiul reține că, potrivit legislației în vigoare „*Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CEDO Spînu vs România din 29.04.2008)*.”

Rezumînd cele expuse mai sus, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui Struțu Leonid, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (3) pct. 2 Cod de procedură penală). Iar instanțele judecătorești inferioare pripit au ajuns la concluzia că atît organul de urmărire penală, cît și acuzatorul de stat n-au prezentat probe convingătoare din conținutul cărora ar reieși că Struțu Leonid ar fi întreprins careva acțiuni concrete îndreptate spre însușirea ilicită a mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari de la Cuciuc Stela prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul invocat de acuzare.

Instanța de recurs mai menționează că, instanța de apel în decizia sa a analizat superficial probele prezentate de partea acuzării, nu a apreciat la justa valoare circumstanțele de fapt ce reies din declarațiile martorilor Cuciuc Alexandru, Caminschi Dumitru, Drevova Elena, Bejan Viorel și alte probe. Or, potrivit art. art. 99 alin. (2), 100 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța urma ca probele administrate în procesul penal să le verifice sub toate aspectele și obiectiv.

Mai mult, instanța de apel în descriptivul deciziei a făcut niște concluzii care se contrazic una pe alta, deoarece inițial a motivat menținerea sentinței de achitare a inculpatului prin faptul că banii împrumutați de la partea vătămată au fost luați la evidența contabilă a întreprinderii, după care a invocat că între inculpat Struțu Leonid și partea vătămată Cuciuc Stela nu sunt decît relații cu caracter civil.

Astfel, temeiul de casare prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de recurent în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice materialelor cauzei, fiind expusă neclar, este incident în cauză, avînd drept consecință menținerea unei sentințe greșite de achitare.

În aceste condiții, Colegiul constată temei de casare a deciziei instanței de apel, și dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecători, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs. Mai mult ca atît, instanța de apel a făcut trimitere selectat la probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunînd temeiul respectiv.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.

436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit intenția inculpatului, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile lui a infracțiunii respective, reieșind din practica unitară în acest domeniu, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

8. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Struțu Leonid Grigore** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată se va pronunța la **29 martie 2016**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Covalenco Elena

Catan Liliana

Diaconu Iurie